

VẬN DỤNG TẬP THƠ SỰ IM LẶNG CỦA TÌNH YÊU (HAN YONG-UN) VÀO DẠY HỌC CHUYÊN ĐỀ 10.3 TRONG CHƯƠNG TRÌNH NGỮ VĂN LỚP 10

Nguyễn Thị Hà An, Nguyễn Thị Thanh Tuyền, Hồ Thiên Lý, Tống Đặng Khánh Vinh
Khoa Ngữ văn, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt: Chuyên đề 10.3 Đọc viết và giới thiệu một tập thơ là một chuyên đề trọng điểm của chương trình Ngữ văn lớp 10. Chúng tôi đề xuất vận dụng tập thơ Sự im lặng của tình yêu (Han Yong-un) vào giảng dạy chuyên đề này để gây hứng thú cho học sinh (vốn quen thuộc với văn hóa đại chúng Hàn Quốc), vừa rèn luyện kỹ năng đọc hiểu thơ dịch từ tiếng nước ngoài và năng cao nhận thức về thể thơ văn xuôi, vừa cụ thể hóa kỹ năng viết bài và giới thiệu để gây hứng thú tìm hiểu tập thơ cho người khác. Trong phạm vi bài viết này, chúng tôi tập trung vào kỹ năng viết, phân tích các yêu cầu của bài giới thiệu, đọc và phân tích văn bản tham khảo qua hệ thống câu hỏi gợi ý, để từ đó giúp học sinh vừa nắm vững kỹ năng viết bài giới thiệu tập thơ vừa biết cách khai thác một tập thơ hay của văn học thế giới.

Từ khóa: Han Yong-un, thơ Thiền, sự im lặng, tóm tắt tập thơ, Ngữ văn lớp 10

APPLYING THE POETRY COLLECTION THE SILENCE OF LOVE (HAN YONG-UN) TO TEACHING MODULE 10.3 IN THE GRADE 10 LITERATURE CURRICULUM

Nguyen Thi Ha An, Nguyen Thi Thanh Tuyen, Ho Thien Ly, Tong Dang Khanh Vinh
Faculty of Literature, Ho Chi Minh City University of Education

Abstract: Module 10.3: Reading, Writing, and Introducing a Poetry Collection is a key component of the Grade 10 Literature curriculum. This paper proposes the incorporation of *The Silence of Love* by Han Yong-un into the teaching of this module, aiming to engage students—many of whom are already familiar with Korean popular culture—while simultaneously enhancing their skills in reading and interpreting translated poetry, deepening their understanding of prose poetry, and developing their ability to write and present literary introductions in a way that inspires further exploration. This study focuses specifically on writing skills, analyzing the requirements of a poetry collection introduction, and guiding students through the reading and analysis of reference texts via a system of prompting questions. The goal is to enable students not only to master the skill of composing an introduction but also to learn how to effectively explore and present a compelling work of world literature.

Keywords: Han Yong-un, Zen poetry, silence, poetry collection summary, Grade 10 Literature

Nhận bài: 20/03/2025

Phản biện: 18/04/2025

Duyệt đăng: 22/04/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Chuyên đề 10.3 *Đọc viết và giới thiệu một tập thơ, một tập truyện ngắn hoặc một tiểu thuyết* là một chuyên đề quan trọng trong chương trình Ngữ văn lớp 10 theo Quy định của Bộ GD&ĐT. Chuyên đề này có ba phần tương ứng với việc rèn luyện ba kỹ năng: đọc, viết giới thiệu và trình bày phần giới thiệu. Trong đó, Sách *Chuyên đề học tập Ngữ văn 10* (bộ Chân trời sáng tạo), ở phần kỹ năng thứ hai có bài giới thiệu tập thơ *Những hạt giống của đêm và ngày* (Mai Văn Phan) của Susan Blanshard. Chúng tôi thấy rằng có thể vận dụng tập thơ *Sự im lặng của tình yêu* của Han Yong-un (Hàn Quốc) vào dạy học Chuyên đề này để vừa rèn luyện ba kỹ năng trên vừa mở rộng khả năng tiếp cận thơ ca nước ngoài cho học sinh. Về sức hấp dẫn, trong những năm gần đây, giới trẻ tiếp xúc rộng rãi với văn hóa đại chúng của Hàn Quốc (phim ảnh, âm nhạc, thời trang, ẩm thực, truyện tranh,...), vì thế có thể sẽ thấy quen thuộc khi được dẫn dắt tiếp xúc với thơ ca Hàn Quốc, nhất là về chủ đề nhiều hứng thú với người trẻ: tình yêu. Về vị trí của tập thơ, *Sự im lặng của tình yêu* là tập thơ Thiền hiện đại nổi tiếng bậc nhất

của thơ ca Hàn Quốc, được dịch ra nhiều thứ tiếng trên thế giới, trong đó có tiếng Việt. Tập thơ là những suy tưởng sâu sắc về tình yêu, quê hương, tổ quốc nhưng được viết bằng một thể thơ văn xuôi đậm tính tự sự, nên khi dịch ra các ngôn ngữ khác vẫn không gây trở ngại cho người đọc. Về sự phù hợp với chuyên đề, tập thơ này là thơ Hàn Quốc mang ít nhiều tư tưởng Phật giáo được dịch sang tiếng Việt, nên sẽ là một sự mở rộng cho học sinh về cách đọc thơ dịch, cách phát hiện những triết lý Phật giáo quen thuộc được thể hiện qua ngôn ngữ hình tượng của thơ ca, và nhất là cách đọc thơ văn xuôi – thơ tự sự. Trong chương trình Ngữ văn hiện hành, thơ văn xuôi (prose poem) chỉ mới có thơ của Tagore, còn lại là thơ có vần. Trong khi đó, thơ văn xuôi là xu hướng sáng tác chính của thơ ca thế giới hiện đại. Vì thế lựa chọn tập thơ này còn giúp học sinh rèn luyện được cách đọc thơ văn xuôi hiện đại. Từ những cơ sở trên, chúng tôi đề xuất vận dụng tập thơ *Sự im lặng của tình yêu* (Han Yong-un) vào giảng dạy Chuyên đề 10.3 trong chương trình Ngữ văn lớp 10. Trong giới hạn của bài viết này, sẽ tập trung vào phần

thứ hai: kỹ năng viết bài giới thiệu một tập thơ.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Han Yong-un và tập thơ *Sự im lặng của tình yêu*

Han Yong-un 한용운 (1879-1944) tên chữ Hán là Hàn Long Vân 韓龍雲, hiệu Vạn Hải 萬海, sinh ở tỉnh Chung Nam, huyện Hồng Sơn. Ông là một nhà sư Phật giáo, nhà thơ và nhà hoạt động độc lập nổi bật của Hàn Quốc. Tác phẩm nổi tiếng nhất của ông, *Sự im lặng của tình yêu* (Nim ui Chimmuk), được đánh giá cao bởi sự kết hợp giữa triết lý Phật giáo và khao khát lãng mạn, đại diện cho cả các chủ đề tâm linh và hiện sinh. Với tinh thần nhập thế cứu đời, ông không đứng ngoài cuộc đấu tranh cho độc lập của Hàn Quốc. Dù khoác áo tu hành, Han Yong-un vẫn mạnh mẽ dấn thân vào những phong trào chính trị. Han Yong-un đã làm trọn vẹn vai trò của một bậc chân tu nhưng không hề tách biệt khỏi cuộc đời. Ông đã thể hiện rằng sự giác ngộ không chỉ nằm ở việc đạt được tĩnh lặng trong tâm hồn, mà còn là sự dấn thân vào những biến cố thực tiễn của xã hội để mang lại tự do, hạnh phúc cho đồng bào. Han Yong-un không chỉ là một nhà sư truyền thống, mà còn là một nhà thơ phá vỡ mọi giới hạn tư tưởng, nơi sáng tạo và triết lý hoà làm một. Trong khi nhiều nhà sư đương thời chọn lánh mình trong thực hành tâm linh, Han Yong-un lại bước ra đối diện với đời, dấn thân vào cuộc đấu tranh vì sự tự do của dân tộc. Chính sự giao thoa giữa tư tưởng cách mạng và triết lý Phật giáo đã mang lại cho thơ ông một màu sắc đặc biệt, nơi cái nhìn về cuộc sống và con người được lồng ghép sâu sắc vào từng dòng chữ. Thơ ông không chỉ là công cụ thể hiện cảm xúc cá nhân mà còn là tiếng nói mạnh mẽ của một tâm hồn cách mạng, dùng thơ như vũ khí tinh thần để khơi dậy lòng yêu nước và khát vọng độc lập cho Hàn Quốc.

Han Yong-un bắt đầu sự nghiệp văn chương khi hoàn thành tiểu thuyết đầu tay *Sự chết* (1924), mạch văn chương tiếp nối đến năm 1925 đã hoàn thành xong tập thơ *Sự im lặng của tình yêu*, tập thơ được phát hành vào ngày 20/05/1926. Giai đoạn sau đó nhiều tiểu thuyết liên tiếp được ra đời: *Hắc phong* (1935), *Hối hận* (1936), *Sắc huyết mỹ nhân* (1937), *Bạc mệnh* (1938).

Sự im lặng của tình yêu là tập thơ duy nhất trong sự nghiệp văn học của ông, là đại diện cho tiếng nói, tư tưởng của ông trên văn đàn thi ca cận đại. Tập thơ luôn có vị trí độc tôn, đánh dấu sự thành công của Han Yong-un trong nền văn học Hàn Quốc. Tập thơ bao gồm 88 bài thơ văn xuôi bằng chữ Hangul được ra đời năm 1926 trong

hoàn cảnh vô cùng bi thương của đất nước Triều Tiên - bị cai trị bởi Nhật Bản, và trong cảnh đời riêng đặc biệt của ông - sau khi ông ra tù vì đấu tranh cho độc lập của dân tộc, đây cũng là khi nhà thơ đã hiểu được thấu suốt những cốt tủy của Phật giáo. Được nung nấu từ ý chí sục sôi của một nhà yêu nước, được khởi phát ra từ tấm lòng của một vị sư đắc đạo – *Sự im lặng của tình yêu* là sự chứa đựng tình yêu nước sâu bền, là tình yêu rộng lớn với con người trong nhân thế. Tập thơ ra đời hòa cùng xu hướng đổi mới hiện đại hóa văn học Đông Á đầu thế kỷ XX, thế nhưng Han Yong-un vẫn giữ lại được hồn cốt thiêng liêng của dân tộc Triều Tiên. Dù có sự hiểu biết sâu rộng về văn hóa, văn học phương Tây nhưng thơ ông vẫn luôn bình dị, đi theo một lối riêng chất chứa cả hồn dân tộc. Thơ ông đã vực dậy cả một nền thơ ca cận đại Hàn Quốc thoát ra lối điệu thương sầu oán trong bối cảnh xã hội mang nhiều thảm cảnh bi thương. *Sự im lặng của tình yêu* có vai trò quan trọng có thể xem là tập thơ chống đỡ cho cả niềm tin của dân tộc Triều Tiên lúc bấy giờ.

Vận dụng tập thơ này vào dạy học chuyên đề 10.3 trong chương trình Ngữ văn 10 vừa đáp ứng được mục đích yêu cầu của chuyên đề, vừa mở rộng cho học sinh về cách tiếp cận với tập thơ dịch từ tiếng Hàn Quốc, thơ mang triết lý Phật giáo và thể thơ văn xuôi (prose poem) phổ biến trong thơ ca thế giới hiện đại.

2.2. Vận dụng tập thơ *Sự im lặng của tình yêu* (Han Yong-un) vào dạy học Chuyên đề 10.3 trong chương trình Ngữ văn lớp 10

2.2.1. Mục đích, yêu cầu và bố cục của bài giới thiệu tập thơ *Sự im lặng của tình yêu* (Han Yong-un)

Mục đích: Bài viết nhằm giúp học sinh tiếp cận và cảm thụ một tập thơ dịch tiêu biểu của văn học thế giới – *Sự im lặng của tình yêu* – qua đó phát triển năng lực đọc hiểu văn bản thơ, rèn luyện kỹ năng viết bài giới thiệu một tác phẩm văn học, đồng thời khơi gợi hứng thú tìm hiểu văn học nước ngoài, đặc biệt là thơ thiền mang màu sắc Á Đông.

Yêu cầu về nội dung: Tóm tắt đúng và cô đọng những chủ đề chính của tập thơ (tình yêu, im lặng, giác ngộ, nỗi đau chia ly...), phân tích một vài bài thơ tiêu biểu để làm nổi bật phong cách thơ và tư tưởng của Han Yong-un, bộc lộ quan điểm, cảm xúc cá nhân chân thật và sâu sắc, có sự kết nối với bối cảnh văn hóa – lịch sử Hàn Quốc và tư tưởng Phật giáo.

Yêu cầu về hình thức: khoảng 600–800, ngôn ngữ: trong sáng, mạch lạc, giàu cảm xúc nhưng vẫn mang tính học thuật, trích dẫn và phân tích đúng văn bản thơ; trình bày rõ ràng, có dẫn chứng.

Bố cục ba phần: (1) *Mở bài*: Giới thiệu khái

quát về tác giả Han Yong-un và hoàn cảnh ra đời của tập thơ. (2) *Thân bài*: Tóm tắt nội dung, chủ đề chính của tập thơ. Phân tích một số đặc điểm nghệ thuật tiêu biểu (ngôn ngữ, hình ảnh, thể thơ văn xuôi, chất Thiền). Trình bày cảm nhận cá nhân, những ấn tượng sâu sắc về tập thơ. (3) *Kết bài*: Đánh giá giá trị văn học và ý nghĩa đương đại của tác phẩm, đặc biệt với độc giả trẻ.

2.2.2. *Văn bản bài giới thiệu tập thơ Sự im lặng của tình yêu (Han Yong-un)*

Tình yêu, Thiền và Tổ quốc trong Sự im lặng của tình yêu của Han Yong-un

Han Yong-un (1879–1944) là một nhà sư, nhà thơ và nhà hoạt động độc lập nổi tiếng của Hàn Quốc đầu thế kỷ XX. Trong bối cảnh đất nước bị đô hộ, ông đã sử dụng thơ ca như một phương tiện để thể hiện khát vọng tự do, tình yêu và giác ngộ tâm linh. Sự im lặng của tình yêu (1926) là tập thơ tiêu biểu nhất của ông, vừa mang đậm chất trữ tình vừa thấm nhuần tinh thần thiền Phật giáo, thể hiện mối giao thoa giữa tình yêu đôi lứa và tình yêu quê hương đất nước. Tập thơ được dịch ra nhiều thứ tiếng trên thế giới và bản dịch tiếng Việt của Lê Đăng Hoan xuất bản năm 2006.

Tập thơ gồm 88 bài thơ văn xuôi, được viết theo lối tự do, không gò bó trong niêm luật cổ điển. Xuyên suốt tập thơ là tiếng nói của một người đang yêu, nhưng không phải tình yêu thường thấy, mà là một tình yêu đầy cô đơn, day dứt, như một cuộc hành trình tìm kiếm linh hồn đã mất. Tình yêu trong thơ Han Yong-un mang tính biểu tượng: người con gái vắng bóng nhiều khi chính là hình ảnh ẩn dụ cho tổ quốc bị chia cắt, cho tự do bị tước đoạt. Bài thơ số 5, chẳng hạn, viết: “Tôi yêu em bằng sự im lặng. Bởi im lặng là giọng nói đau đớn nhất của trái tim.” – đó không chỉ là tiếng lòng của một người yêu, mà còn là tiếng thở dài của một dân tộc đang bị đế quốc Nhật đô hộ.

Ngôn ngữ trong tập thơ tuy giản dị nhưng giàu hình ảnh biểu cảm và ẩn dụ. Chất Thiền thể hiện qua sự tĩnh lặng, cô đơn, không gian vắng lặng của núi rừng, trăng nước, gợi nên chiều sâu nội tâm và trạng thái Thiền định. Thơ Han Yong-un không kể chuyện, không miêu tả cụ thể, mà mở ra những khoảng trống cho người đọc suy ngẫm và đồng cảm.

Khi đọc *Sự im lặng của tình yêu*, ta có thể

cảm nhận được vẻ đẹp của một tình yêu vượt thời gian – tình yêu vừa tha thiết vừa cao cả, vừa hiểu thêm về tinh thần bất khuất và tâm hồn sâu sắc của người dân Hàn Quốc trong giai đoạn lịch sử khó khăn. Đồng thời, người đọc cũng sẽ học được cách lắng nghe những cảm xúc lặng thầm trong chính mình – một điều càng quan trọng hơn trong thế giới ồn ào hôm nay.

Tập thơ *Sự im lặng của tình yêu* là một tác phẩm đặc sắc không chỉ trong văn học Hàn Quốc mà còn trong kho tàng thơ ca thế giới. Đọc những bài thơ này không chỉ góp phần làm phong phú thêm vốn văn học nước ngoài mà còn giúp rèn luyện kỹ năng đọc hiểu thơ dịch, cảm thụ cái đẹp của ngôn ngữ thi ca và nuôi dưỡng đời sống tinh thần sâu sắc.

2.2.3. *Hệ thống câu hỏi phân tích để xác định các đặc điểm cần có của một bài giới thiệu tập thơ*

- (1) Hãy xác định bố cục của bài viết
- (2) Nhan đề của bài viết có thu hút được sự chú ý của người đọc không?
- (3) Trong đoạn thứ nhất, người viết đã nêu những thông tin chung nào về tập thơ Sự im lặng của tình yêu?
- (4) Nội dung của đoạn thứ hai đến thứ năm là gì?
- (5) Người viết đã khuyến khích người đọc đọc tập thơ này bằng những dẫn chứng nào?
- (6) Hãy so sánh và chỉ ra những điểm giống và khác nhau về nội dung, cấu trúc của văn bản này với Văn bản Gieo trong bóng tối và dịch chuyển về ánh sáng (trang 90-91, Chuyên đề học tập Ngữ văn 10, bộ Chân trời sáng tạo)

III. KẾT LUẬN

Có thể nói, việc vận dụng tập thơ Sự im lặng của tình yêu của Han Yong-un vào giảng dạy chuyên đề 10.3 Viết bài giới thiệu về một tập thơ trong chương trình Ngữ văn lớp 10 không chỉ góp phần làm phong phú nội dung bài học mà còn mở ra nhiều cơ hội để học sinh phát triển năng lực đọc hiểu thơ ca nước ngoài, rèn luyện kỹ năng viết và giới thiệu tác phẩm văn học. Với chất thơ sâu lắng, đậm chất Thiền và mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc, tập thơ này là chất liệu lý tưởng để khơi gợi cảm hứng, mở rộng hiểu biết văn hóa – văn học thế giới và nuôi dưỡng đời sống tinh thần của học sinh trong thời đại hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bùi Phan Anh Thư. (2002). *Tìm hiểu tập thơ “Niềm im lặng của tình yêu” của Hàn Long Vân [Khóa luận tốt nghiệp, Trường ĐHDL Ngoại ngữ - Tin học Tp.HCM]*.

Han Yong-un. (2006). *Sự im lặng của tình yêu*. NXB Văn học

Nguyễn Thành Thi (Chủ biên). (2022). *Chuyên đề học tập Ngữ văn 10 (Chân trời sáng tạo)*. NXB Giáo dục.